

Tytuł Analiza matematyczna i algebra liniowa	Kod 1010511221010516656
Kierunek Bioinformatyka	Rok / Semestr 1 / 2
Specjalność -	Przedmiot obowiązkowy
Godziny Wykłady: 30 Ćwiczenia: 30 Laboratoria: - Projekty / semina: -	Liczba punktów 4
	Język prowadzenia przedmiotu polski

Prowadzący:

Dr inż. Wojciech Kotłowski
Instytut Informatyki PP
ul. Piotrowo 2, 60-965 Poznań
e-mail: wkotlowski@cs.put.poznan.pl

Wydział:

Wydział Informatyki
ul. Piotrowo 3
60-965 Poznań
tel. (061) 665-3420, fax. (061) 665-3421
e-mail: office_dcf@put.poznan.pl

Miejsce przedmiotu w programie studiów:

Profil kształcenia ogólnoakademicki, praktyczny): ogólnoakademicki
Stopień studiów: I stopień
Forma studiów: stacjonarna
Obszar(y) kształcenia i dziedzina(y) nauki i sztuki:
nauki techniczne, 4 pkt. ECTS (100%)
nauki przyrodnicze
Status modułu w programie studiów (podstawowy, kierunkowy, inny): podstawowy
(ogólnouczelniany, z innego kierunku): -

Założenia i cele przedmiotu:

Cel modułu:

1. Przekazanie studentom podstawowej wiedzy o matematyce w zakresie analizy matematycznej i algebry liniowej.
2. Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami za zakresu analizy matematycznej i algebry liniowej, takimi jak: ciągi i szeregi liczbowe, granica ciągu, granica funkcji, rachunek różniczkowy funkcji jednej zmiennej, rachunek całkowy: całka nieoznaczona i oznaczona, wprowadzenie do równań różniczkowych, grupy, pierścienie wielomianów i arytmetyka modularna, liczby zespolone, macierze, wyznaczniki, układy równań liniowych i eliminacja Gaussa, elementy geometrii analitycznej.
3. Rozwinięcie u studentów umiejętności rozwiązywania problemów z wyżej wymienionych dziedzin.
4. Kształtowanie u studentów ogólnych umiejętności logicznego wnioskowania, ścisłego myślenia i dowodzenia twierdzeń matematycznych.

Efekty kształcenia: K_W02, K_U01, K_U02, K_U09, K_K01, K_K03

Treści programowe przedmiotu (opis przedmiotu):

Wykłady z przedmiotu rozpoczynają się od wyjaśnienia podstawowych terminów z zakresu algorytmiki, takich jak problem i algorytm, dane i operacje na danych, instancja, pojęcie typu. Poruszona zostaje tematyka poprawności algorytmów, jej definiowanie oraz weryfikacja. Przedstawiony zostaje podział problemów na decyzyjne i optymalizacyjne, wraz z charakterystyką tych klas i przykładami należących do nich problemów. Przed przystąpieniem do omawiania implementacji algorytmów we współczesnych językach programowania omawiana jest deterministyczna i niedeterministyczna maszyna Turinga oraz maszyna RAM, jako przykłady

abstrakcyjnego modelu komputera służącego do wykonywania algorytmów. W oparciu o ten materiał wyjaśniona zostaje idea i definicja klas problemów decyzyjnych P oraz NP, wraz z podklasami problemów NP-zupełnych i silnie NP-zupełnych oraz przedstawione sposoby dowodzenia przynależności problemów do tych klas. Omówiona zostaje złożoność obliczeniowa problemów oraz złożoność czasowa i pamięciowa algorytmów wraz ze sposobami jej wyznaczania oraz zapisywania w notacji $O()$. Poruszony zostaje problem złożoności w najgorszym i najlepszym przypadku oraz złożoność średnia. W trakcie wykładu szczegółowo prezentowane są ogólne metody konstruowania algorytmów takie jak metoda zstępująca, dziel i rządź oraz przeszukiwanie z nawrotami. Przedstawiane jest również porównanie metody zachłannej oraz programowania dynamicznego wraz z omówieniem złożoności pseudowielomianowej. W tym celu wykorzystywana jest szczegółowa analiza problemu Program wykładu obejmuje następujące zagadnienia z zakresu analizy matematycznej i algebry liniowej: ciągi i szeregi liczbowe, granica ciągu, granica funkcji, rachunek różniczkowy funkcji jednej zmiennej wraz z zastosowaniami (reguła de l'Hospitala, badanie monotoniczności funkcji, szukanie minimów i maksimów, wypukłość, wzór Taylora), rachunek całkowy: całka nieoznaczona i oznaczona wraz z zastosowaniami w geometrii, wprowadzenie do równań różniczkowych, grupy, pierścienie wielomianów i arytmetyka modułarna, liczby zespolone, macierze, wyznaczniki, układy równań liniowych i eliminacja Gaussa, elementy geometrii analitycznej.

Ćwiczenia prowadzone są w formie piętnastu dwugodzinnych zajęć odbywających się zaraz po wykładzie, w sali z tablicą i projektorem multimedialnym. Ćwiczenia realizowane są przez prowadzącego wykłady. Program zajęć ćwiczeniowych obejmuje rozwiązywanie zadań dotyczących uprzednio wygłoszonych wykładów.

Bilans nakładu pracy przeciętnego studenta

Czynność	Czas
1. Udział w wykładach: 15×2 godz.	30 godz.
2. Przygotowanie do kolokwium: 2×8 godz.	16 godz.
3. Udział w ćwiczeniach: 15×2 godz.	30 godz.
4. Przygotowanie do ćwiczeń: $15 \times 0,5$ godz.	7,5 godz.
5. Dokończenie (w ramach pracy własnej) sprawozdań z ćwiczeń: 15×1 godz.	15 godz.
6. Udział w konsultacjach związanych z realizacją procesu kształcenia, w szczególności ćwiczeń	2 godz.
7. Zapoznanie się ze wskazaną literaturą dotyczącą wykładów: $15 \times 0,5$ godz.	7,5 godz.
8. Udział w końcowym zaliczeniu przedmiotu: 2 godz.	2 godz.

Obciążenie pracą studenta

forma aktywności godzin ECTS

Łączny nakład pracy 110 4

Zajęcia wymagające bezpośredniego kontaktu z nauczycielem 64 2,33

Zajęcia o charakterze praktycznym 54,5 1,98

Przedmioty wprowadzające i wymagane wiadomości wstępne:

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych:

Student rozpoczynający ten moduł powinien posiadać podstawową wiedzę matematyczną na poziomie maturalnym podstawowym, być zaznajomionym z pojęciami takimi, jak: liczby naturalne, wymierne, rzeczywiste, działania na liczbach, pierwiastek, wartość bezwzględna, potęgi, logarytmy, wyrażenia algebraiczne, wielomiany, rozwiązywanie równań i nierówności liniowych, kwadratowych, i (prostych) wymiernych, pojęcie funkcji, wykres funkcji, dziedziną i przeciwdziedziną funkcji, trygonometria, elementy geometrii na płaszczyźnie, ciągi arytmetyczne i geometryczne, pojęcie zbioru, działania na zbiorach. Powinien posiadać umiejętność rozwiązywania podstawowych problemów matematycznych w wyżej wymienionym zakresie. Ponadto w zakresie kompetencji społecznych student musi prezentować takie postawy, jak uczciwość, odpowiedzialność, wytrwałość, ciekawość poznawcza, kreatywność, kultura osobista, szacunek dla innych ludzi.

Forma zajęć i metody dydaktyczne:

Metody dydaktyczne:

1. Wykład: prezentacja multimedialna wraz z przykładami i zadaniami podawanymi na tablicy.

2. Ćwiczenia: rozwiązywanie zadań na tablicy, dyskusja, omawianie zadań domowych.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu – wymagania i system oceniania:

Ocena formująca

- a) w zakresie wykładów weryfikowanie założonych efektów kształcenia realizowane jest przez:
? odpowiedzi na pytania dotyczące materiału omówionego na poprzednich wykładach
- b) w zakresie ćwiczeń weryfikowanie założonych efektów kształcenia realizowane jest przez:
? ocenianie ciągłe, na każdych zajęciach (odpowiedzi ustne) ? premiowanie przyrostu umiejętności posługiwania się poznanymi zasadami i metodami
? ocenę zadań domowych, przygotowywanych przez studentów w domu, a następnie omawianych na ćwiczeniach
? ocenę wiedzy i umiejętności poprzez dwa kolokwia w semestrze

Ocena podsumowująca

- a) w zakresie wykładów weryfikowanie założonych efektów kształcenia realizowane jest przez:
? ocenę wiedzy i umiejętności wykazanych na dwóch kolokwium o charakterze problemowym, z których brana jest średnia ważona (60% pierwsze kolokwium z analizy matematycznej obejmujące 8 wykładów, 40% drugie kolokwium z algebry, obejmujące 6 wykładów)

Bibliografia podstawowa:

1. M. Gewert, Z. Skoczylas: Analiza matematyczna 1. Oficyna Wydawnicza GiS, Wrocław 2012.
2. M. Gewert, Z. Skoczylas: Równania różniczkowe zwyczajne. Oficyna Wydawnicza GiS, Wrocław 2011.
3. T. Jurlewicz, Z. Skoczylas: Algebra i geometria analityczna. Oficyna Wydawnicza GiS, Wrocław 2011.
4. J. Klukowski, I. Nabałek: Algebra dla studentów. WNT, Warszawa 2004.
5. W. Krysicki, L. Włodarski: Analiza matematyczna w zadaniach, t. 1. PWN, Warszawa 2012.
6. I. Nabałek: Zadania z algebry liniowej. WNT, Warszawa 2006.

Bibliografia uzupełniająca:

1. G.M. Fichtenholz: Rachunek różniczkowy i całkowy, t. 1 i 2. PWN, Warszawa 2011.
2. I. Foltińska, Z. Ratajczak, Z. Szafranski: Matematyka dla studentów uczelni technicznych, cz. I, II, III. Wydawnictwo Politechniki Poznańskiej, Poznań 2004.